

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

РОБОЧА ПРОГРАМА ТА НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ВТОРИННОЇ ЛІКАРСЬКОЇ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ
ЗА ФАХОМ «КЛІНІЧНА ОНКОЛОГІЯ»

Кількість навчальних годин: За спеціальністю: лекцій
– 75, семінарські заняття – 98,
практичні заняття – 700 самостійна робота – 258,
Додаткові програми – год. 273
Разом – 1404 год. Кредити ECTS – 45

Робоча програма обговорена на
засіданні кафедри онкології та
радіології ФПОДП ДВНЗ УжНУ

Протокол № 9 від 20 березня 2024 р.,

В.о. завідувача кафедри

Доц. Жеро С.В.

Затверджено на методичній комісії
факультету післядипломної освіти
ДВНЗ УжНУ

Протокол № 8 від 21 березня 2024 р.

Голова методичної комісії ФПОДП

Проф. Муцода Р.М.

Ужгород 2024

Склад робочої групи:

1. Жеро С.В. – канд. мед. наук, доцент, в.о. зав. кафедри онкології та радіології ФПОДП ДВНЗ УжНУ.
2. Готько І.Ю. – зав. лабораторією кафедри онкології та радіології ФПОДП ДВНЗ УжНУ
3. Агій В.І. – канд мед. наук, асистент кафедри онкології та радіології ФПОДП ДВНЗ УжНУ
4. Ігнатко В.Я. – асистент кафедри онкології та радіології ФПОДП ДВНЗ УжНУ

Пояснювальна записка

Дана навчальна програма призначена для вторинної лікарської спеціалізації лікарів за фахом клінічна онкологія і є нормативним документом, в якому визначається зміст навчання на циклі спеціалізації, встановлюються вимоги до обсягу та рівня професійної підготовки фахівця. Термін навчання подовжений до 9 місяців, що відповідає змінам в нормативній базі про післядипломну освіту (наказ МОЗ України від 25.07.2023 р. № 1347 «Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення...»).

Зміст програми охоплює весь обсяг теоретичних знань умінь і практичних навичок, необхідних лікарю-спеціалісту – клінічному онкологу для самостійної роботи з надання кваліфікованої онкологічної допомоги хворим. Програму побудовано за системою блоків. Основними блоками є 20 курсів програми (1130 год.). Курс - самостійна частина програми, в якій подано значну за обсягом теоретичну інформацію з певної галузі онкології або суміжних дисциплін. Курси розбито на розділи. Для полегшення орієнтації у програмі та впорядкування інформації, що міститься в ній, курси і розділи закодовано.

За додатковими програмами включено курси з організації невідкладної медичної допомоги населенню при надзвичайних ситуаціях, військово-медичної підготовки, радіаційної медицини, особливо небезпечних інфекцій, імунології та проблем ВІЛ/СНІДу, медичної інформатики, медичного права, а також інфекційні хвороби, анестезіологія, ендоскопія, гематологія, менеджмент в охороні здоров'я, медична етика та психологія (всього 273 год.).

В разі необхідності, враховуючи рівень базисних знань, особливості регіональної патології, актуальність та специфіку завдань охорони здоров'я регіону та інші обставини, кафедра може вносити (і внесла) корективи і доповнення в межах 20% від загального об'сягу часу в навчальні години, регламентовані навчальними планами.

Керівник слухачів повинен приділяти особливу увагу підбору хворих для курації, зокрема, з урахуванням його знань з тією патологією, тематика якої підлягає вивченню в даний період проходження вторинної спеціалізації, його можливості самостійно виконувати необхідні діагностичні та лікувальні маніпуляції.

Для виконання даної програми в процесі навчання передбачено такі види занять: лекції, практичні заняття, різні види семінарів. Теоретична підготовка передбачає обов'язкове відвідування лекцій, активну участь у семінарських заняттях, науково-практичних і патологоанатомічних конференціях. З найбільш актуальних тем програми слухачі готують реферати, які обговорюються на семінарах. На практичних заняттях лікарі під керівництвом викладача опановують практичні навички з онкології та суміжних дисциплін.

Для виявлення рівня знань і навиків слухачів програмою передбачено такі види контролю: оцінка базових знань, проміжний та заключний контроль. Для заключного іспиту використовують атестаційну комп'ютерну тестову програму, затверджену МОЗ України. Після завершення основних розділів навчання слухачі складають заліки, а після закінчення вторинної спеціалізації їх атестують на присвоєння звання лікаря-клінічного онколога з видачею сертифіката.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування	Розподіл годин за навчальним планом Освітня частина
Кількість кредитів ECTS	45
Загальна кількість годин	1404
Кількість модулів	1
Кількість годин Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних — 30 самостійної роботи — 10	Лекції — 75 год.
	Практичні заняття - 700 год.
	Семінари — 98 год.
	Вид підсумкового контролю: Базовий контроль знань Заключний контроль знань
Разом	

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни — встановлення чітко визначених стандартів знань і навичок, необхідних для практики лікаря-онколога у закладах першого та другого рівня надання медичної допомоги; покращення якості надання медичної допомоги пацієнтам; гармонізація навчання з онкології з підготовкою фахівців у європейських країнах.

Освітньо-професійна програма підготовки в інтернатурі за спеціальністю «клінічна онкологія» представляє собою систему освітніх компонентів, яка визначає вимоги до рівня освіти осіб, що можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік освітніх компонентів (практично орієнтованих навчальних курсів), кількості кредитів ECTS/годин, необхідних

для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти майбутній лікар - онколог під час навчання в інтернатурі.

У програмі визначені графік навчання; програмні результати навчання; форми атестації здобувачів спеціальності «лікар-онколог». Програмою передбачено, що викладання, навчання й оцінювання за навчальною програмою буде здійснюватися в контексті практичної роботи лікаря в умовах, де відбуваються усі специфічні для даної дисципліни ситуації та практичні дії.

Вторинна спеціалізація проводиться у формі очно-заочного навчання. Загальна кількість кредитів ECTS 45 (1404 навчальних годин). Обов'язкові освітні курси складають 38 кредитів (1130 навчальних годин). Зміст програми охоплює весь обсяг теоретичних знань і практичних навичок, необхідних лікарю-онкологу для проведення самостійної лікувальної роботи.

Навчальні цикли занять з лікарями-курсантами проводяться з метою визначення рівня та вдосконалення теоретичної і практичної підготовки, набутої лікарями протягом навчання у медичних закладах вищої освіти, відповідно до вимог, що стосуються лікарів—інтернів.

Викладання основних розділів програми проводиться відповідно до чинних уніфікованих протоколів, адаптованих клінічних настанов і стандартів лікування, визначених наказами МОЗ України щодо надання медичної допомоги пацієнтам, а також із урахуванням останніх міжнародних рекомендацій та настанов (NCCN, ESMO).

Для виконання даної програми в процесі навчання передбачено такі види занять: лекції, практичні заняття, різні види семінарів та вебінарів. З найбільш актуальних тем програми курсанти готують реферати та інформацію про клінічні випадки, які обговорюються на семінарах.

Підготовка лікарів-онкологів проводиться за індивідуальними навчальними планами, розробленими на підставі навчального плану і програми вторинної спеціалізації.

Самостійна робота курсанта над засвоєнням навчального матеріалу та оволодінням основними практичними навиками має велике значення для формування клінічного мислення майбутнього спеціаліста. Самостійна позааудиторна підготовка може виконуватися: у клініці (чергування в клініці, курація хворих під керівництвом лікаря-ординатора відділення, участь в проведенні лабораторно - інструментальних обстежень), бібліотеці вищого навчального закладу, комп'ютерних класах, в симуляційних класах для відпрацювання практичних навичок із застосуванням муляжів. В необхідних випадках ця робота проводиться відповідно до заздалегідь складеного графіка, що гарантує можливість індивідуального доступу інтерна до потрібних дидактичних засобів.

Контроль знань складається з базового, проміжного та заключного. Базовий контроль визначає рівень підготовки інтернів та проводиться на початку навчання.

Проміжний контроль проводиться на кафедрах в середині навчального циклу.

Заключний контроль знань проводиться за традиційною схемою і складається із трьох частин: перевірка теоретичних знань (комп'ютерний тестовий контроль, ліцензійний іспит КРОК-3), оцінка оволодіння практичними навиками та вміннями, заключна атестація з використанням клінічних кейсів.

Метою вивчення навчальної дисципліни — встановлення чітко визначених стандартів знань і навичок, необхідних для практики лікаря-онколога у закладах першого та другого рівня надання медичної допомоги; покращення якості надання медичної допомоги і гармонізація навчання з онкології з підготовкою фахівців у європейських країнах.

3. ПЕРЕЛІК ОBOB'ЯЗKOBИX КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПО ЗАКІНЧЕННЮ ВТОРИННОЇ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність	Здатність ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми в галузі медицини за спеціальністю «Онкологія», організувати і виконувати власну науково-дослідницьку роботу з метою генерування нових систематизованих знань, що мають теоретичне і практичне значення, можуть успішно впроваджуватись у вітчизняний і міжнародний дослідницький та освітній простір, практичну медицину та інші сфери життя.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до науково-професійного, світоглядного та загальнокультурного саморозвитку і самовдосконалення.
	ЗК2. Здатність автономно виконувати фахову та науково-дослідну роботу з дотриманням принципів академічної доброчесності, авторського права та наукової етики.
	ЗК3. Здатність до різнобічного пошуку, самостійного аналізу за систематизації інформації з використанням сучасних комунікаційних та інформаційних технологій.
	ЗК4. Здатність комунікувати в науково-професійному та освітньому середовищі, в тому числі, на міжнародному рівні.
	ЗК5. Здатність незалежно мислити, виявляти, формулювати та ефективно вирішувати проблеми наукового характеру, приймати відповідальні рішення, продукувати нові знання та ідеї.
	ЗК6. Здатність проводити моніторинг виконаних робіт, здійснювати оцінку інтелектуального продукту та забезпечувати його якість.
	ЗК7. Здатність до узагальнення, обговорення та представлення результатів власного наукового дослідження у вигляді усної та письмової презентації державною та іноземною мовами, опанування майстерністю вести наукову дискусію з демонстрацією вільного володіння науковою термінологією, риторикою та культурою наукового мовлення.
	ЗК8. Здатність працювати в команді, організувати, планувати та прогнозувати результати власної чи колективної роботи, нести відповідальність за досягнуті результати, діяти в нових умовах, керувати роботою інших осіб та мотивувати їх для досягнення спільної мети.

Фахові компетентності	ФК1. Здатність аналізувати, відтворювати, інтерпретувати та використовувати у практичній, науково-дослідницькій та освітній діяльності знання сучасного стану проблем та досягнень в галузі онкології, основних концепцій, теорій та гіпотез щодо розвитку, перебігу та лікування онкологічних захворювань.
	ФК2. Здатність розробляти та управляти науковими проектами в галузі онкології, формулювати мету, зміст та новизну дослідження.
	ФК3. Здатність встановлювати потреби у додаткових знаннях за напрямком наукових досліджень в галузі онкології, генерувати нові знання, наукові гіпотези, теорії та концепції щодо розвитку, перебігу, прогнозування наслідків та лікування онкологічних захворювань, а також їх профілактики.
	ФК4. Здатність обирати та використовувати сучасні методи дослідження (опитування, огляду, спеціального клінічного обстеження, призначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень пацієнтів з онкологічними захворюваннями) відповідно до поставленої мети, завдань та очікуваних результатів.
	ФК5. Здатність інтерпретувати, аналізувати й узагальнювати результати роботи з профільними пацієнтами, дані власних наукових досліджень із проблем онкологічних захворювань, визначати їх місце в системі існуючих знань, дотримуючись принципів наукової етики, академічної доброчесності та авторського права.
	ФК6. Здатність впроваджувати нові знання з питань онкологічних захворювань в наукову сферу, освітній процес і практичну роботу за фахом «онкологія».
Програмні результати навчання	
	ПРН 2. Використовувати набуті концептуальні та методологічні знання для організації й самостійного виконання наукового дослідження в галузі онкології.
	ПРН 3. Добирати, аналізувати, інтерпретувати, коректно оцінювати і творчо використовувати клінічну та наукову інформацію стосовно причин розвитку, особливостей клінічного

	перебігу, підходів до діагностики, лікування та профілактики онкологічних захворювань.
	ПРН 4. Вміти виявити та окреслити невирішені проблеми щодо діагностики і лікування пацієнтів з онкологічними захворюваннями з подальшим визначенням шляхів їх вирішення.
	ПРН 5. Продукувати нові знання та ідеї, формулювати наукові гіпотези, теорії та концепції в галузі онкології з урахуванням та дотриманням принципів наукової етики й академічної доброчесності.
	ПРН 6. Самостійно аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати, узагальнювати, систематизувати клінічні та наукові дані стосовно причин розвитку, особливостей клінічного перебігу, підходів до діагностики, лікування і профілактики онкологічних захворювань.
	ПРН 7. Розробляти дизайни і план власного дослідження за фахом «Онкологія» на основі самостійно сформульованих мети і завдань.
	ПРН 8. Обирати, застосовувати та вдосконалювати сучасні методики дослідження пацієнтів з онкологічними захворюваннями.
	ПРН9. Розробляти та впроваджувати нові способи лікування та профілактики онкологічних захворювань.
	ПРН 10. Використовувати здобуті в результаті дослідження нові знання щодо онкологічних захворювань в практичній діяльності й освітньому процесі.
	ПРН 15. Розвивати комунікації та застосовувати навички міжособистісних взаємодій в науковому, професійному, освітньому та міждисциплінарному середовищах.
	ПРН 16. Дотримуватися принципів наукової етики у роботі з пацієнтами із онкологічними захворюваннями.
	ПРН 17. Використовувати принципи наукової доброчесності та нести відповідальність за достовірність отриманих та оприлюднених наукових результатів.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача	Модуль	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумм.)
Вищої освіти		
Практичні (семінарські) Заняття		25
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні або письмове тестування при тематичному оцінюванні		25
Презентація		25
Модульна контрольна робота		25
Разом		100

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності

Оцінку «*відмінно*» (75-100 балів) одержує курсант, який брав активну участь в обговоренні найбільш складних питань з теми заняття, дав не менше 90% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, без помилок відповів на письмові завдання, виконав письмову роботу та виклав її результати у належній формі.

Оцінку «*добре*» (50 – 75 балів) одержує курсант, який брав участь у обговоренні найбільш складних питань з теми, дав не менше 74 % правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, припустився окремих незначних помилок у відповідях на письмові завдання, виконав практичну роботу та виклав її результати у належній формі.

Оцінка «*задовільно*» (25 – 50 балів) одержує курсант, який брав участь у обговоренні найбільш складних питань з теми, дав не менше 60% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, припустився значних помилок у відповідях на письмові завдання, виконав практичну роботу і виклав її результати у належній формі.

Оцінка «*не задовільно*» (0 – 25 балів) одержує курсант, який не брав участь в обговоренні найбільш складних завдань з теми, дав менше 60% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, припустився грубих помилок у відповідях на письмові завдання або взагалі не дав відповідей на них, не виконав практичну роботу та не виклав її у результати у належній формі.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота складається за підготованими завданнями (білетами) з варіантами рівної складності. До складання модульної контрольної роботи

допускаються усі курсанти, незалежно від результатів поточного оцінювання та наявності пропущених і не відпрацьованих практичних занять. Тривалість виконання модульної контрольної роботи становить 1,5 години. Під час виконання модульної контрольної роботи користуватись будь-якими інформаційними джерелами заборонено.

Оцінку *«відмінно»* (75-100 балів) одержує курсант, який дав не менше 90% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, без помилок відповів на письмові завдання.

Оцінку *«добре»* (50 – 75 балів) одержує курсант, який дав не менше 74 % правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, припустився окремих незначних помилок у відповідях на письмові завдання.

Оцінка *«задовільно»* (25 – 50 балів) одержує курсант, який дав не менше 60% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, припустився значних помилок у відповідях на письмові завдання.

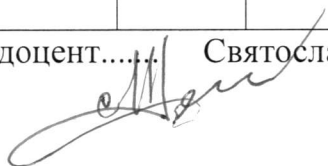
Оцінка *«не задовільно»* (0 – 25 балів) одержує курсант, який дав менше 60% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, припустився грубих помилок у відповідях на письмові завдання або не надав відповіді на них,

**Навчальний план вторинної спеціалізації лікарів за фахом „Клінічна онкологія”
Навчання на кафедрі онкології – 1130, суміжні кафедри – 274 години. Всього 1404 годин.**

Код курсу	Назва курсу	Кількість навчальних годин				
		Лекції	Практ.	Семінар.	Самостійна роб.	Разом
1	2	3	4	5	6	7
01.	Організація онкологічної допомоги населенню	2	6	3	4	15
02-04.	Основи теоретичної та експериментальної онкології	2		6		8
05.	Сучасні методи обстеження в клінічній онкології	4	80	8	30	122
06.	Загальні принципи лікування злоякісних пухлин	8	60	4	20	92
07.	Пухлини голови та шиї	4	40		20	64
08.	Пухлини органів грудної порожнини	4	100	10	50	164
09.	Пухлини органів черевної порожнини	6	100	10	50	166
11.	Пухлини жіночих статевих органів	4	50	4	20	78
12.	Пухлини органів сечовиділення	4	23	4	10	41
13.	Пухлини шкіри	2	4	2	2	10
14.	Пухлини кісток та м'яких тканин	2	6	2	4	14
15.	Пухлини системи кровотворення	2	14	4	14	34
16.	Пухлини у дітей	2	4	2	10	18
17.	Пухлини молочних залоз	6	80	4	20	110
18.	Ускладнення медикаментозного та променевого лікування, профілактика, лікування	6	40	4	16	66
19.	Невідкладні стани в онкології	4	40	4	20	68
20.	Проблеми паліативної допомоги.	4	30	4	16	54
21.	Іспит			6		6
	Разом	66	669	81	306	1130
	Додаткові програми					274
	Мед. інформатика					10
	Медицина катастроф та військова медицина					26
	Туберкульоз					20
	Клінічна імунологія (ВІЛ/СНІД)					20
	Інфекційні хвороби (ВГ)					40
	Анестезіологія					30
	Ендоскопія					16
	Радіаційна медицина					30
	Гематологія					40
	Менеджмент в охороні здоров'я					16
	Медична етика та психологія					10
	Медичне право					16
	Всього					1404

В.о. завідувача кафедри, доцент..... Святослав ЖЕРО

Тематичний план лекцій

№ з/п	Тема	Кількість Годин
01.	Організація онкологічної допомоги населенню	2
02-04.	Основи теоретичної та експериментальної онкології	2
05.	Сучасні методи обстеження в клінічній онкології	4
06.	Загальні принципи лікування злоякісних пухлин	8
07.	Пухлини голови та шиї	4
08.	Пухлини органів грудної порожнини	4
09.	Пухлини органів черевної порожнини	6
11.	Пухлини жіночих статевих органів	4
12.	Пухлини органів сечовиділення	4
13.	Пухлини шкіри	2
14.	Пухлини кісток та м'яких тканин	2
15.	Пухлини системи кровотворення	2
16.	Пухлини у дітей	2
17.	Пухлини молочних залоз	6
18.	Ускладнення медикаментозного та променевого лікування, профілактика, лікування	6
19	Невідкладні стани в онкології	4
20	Проблеми паліативної допомоги.	4
	Разом:	66

В.о. завідувача кафедри, доцент..... Святослав ЖЕРО

Тематичний план практичних занять

Код курсу	Назва курсу	Кількість
		годин
01.	Організація онкологічної допомоги населенню	6
05.	Сучасні методи обстеження в клінічній онкології	80
06.	Загальні принципи лікування злоякісних пухлин	60
07.	Пухлини голови та шиї	40
08.	Пухлини органів грудної порожнини	100
09.	Пухлини органів черевної порожнини	100
11.	Пухлини жіночих статевих органів	50
12.	Пухлини органів сечовиділення	23
13.	Пухлини шкіри	4
14.	Пухлини кісток та м'яких тканин	6
15.	Пухлини системи кровотворення	14
16.	Пухлини у дітей	4
17.	Пухлини молочних залоз	80
18.	Ускладнення медикаментозного та променевого лікування, профілактика, лікування	40
19.	Невідкладні стани в онкології	40
20.	Проблеми паліативної допомоги.	30
	Разом	669

В.о. завідувача кафедри, доцент... Святослав ЖЕРО

Тематичний план семінарських занять

Код курсу	Назва курсу	Кількість годин
01.	Організація онкологічної допомоги населенню	3
02-04.	Основи теоретичної та експериментальної онкології	6
05.	Сучасні методи обстеження в клінічній онкології	8
06.	Загальні принципи лікування злоякісних пухлин	4
07.	Пухлини голови та шиї	
08.	Пухлини органів грудної порожнини	10
09.	Пухлини органів черевної порожнини	10
11.	Пухлини жіночих статевих органів	4
12.	Пухлини органів сечовиділення	4
13.	Пухлини шкіри	2
14.	Пухлини кісток та м'яких тканин	2
15.	Пухлини системи кровотворення	4
16.	Пухлини у дітей	2
17.	Пухлини молочних залоз	4
18.	Ускладнення медикаментозного та променевого лікування, профілактика, лікування	4
19.	Невідкладні стани в онкології	4
20.	Проблеми паліативної допомоги.	4
	Іспит	6
	Разом	81

В.о. завідувача кафедри, доцент..... Святослав ЖЕРО

Тематичний план самостійної роботи

Код курсу	Назва курсу	Кількість годин
01.	Організація онкологічної допомоги населенню	4
05.	Сучасні методи обстеження в клінічній онкології	30
06.	Загальні принципи лікування злоякісних пухлин	20
07.	Пухлини голови та шиї	20
08.	Пухлини органів грудної порожнини	50
09.	Пухлини органів черевної порожнини	50
11.	Пухлини жіночих статевих органів	20
12.	Пухлини органів сечовиділення	10
13.	Пухлини шкіри	2
14.	Пухлини кісток та м'яких тканин	4
15.	Пухлини системи кровотворення	14
16.	Пухлини у дітей	10
17.	Пухлини молочних залоз	20
18.	Ускладнення медикаментозного та променевого лікування, профілактика, лікування	16
19	Невідкладні стани в онкології	20
20	Проблеми паліативної допомоги.	16
	Разом	306

В.о. завідувача кафедри, доцент..... Святослав ЖЕРО

Структура навчальної дисципліни „Клінічна онкологія”

Коди курсу і Розділу	Назва курсу і розділу
1	2
1	Організація онкологічної допомоги населенню
01.01.	Статистика і епідеміологія злоякісних пухлин.
01.02.	Джерела статистичної інформації.
01.03.	Організація онкологічної служби.
01.04.	Структура онкологічних закладів, їх функції.
01.05.	Роль міжнародних організацій (ВОЗ, МАВР) в вивченні та організації лікування злоякісних пухлин.
01.06.	Захворюваність і смертність від злоякісних пухлин.
01.07.	Основні принципи МСЕК і реабілітації онкологічних хворих
01.08.	Основи медичної етики і деонтології
02.	Класифікація пухлин
02.01.	Пухлини і пухлиноподібні процеси.
02.02.	Доброякісні пухлини. Характеристика, особливості росту.
02.03.	Частота малігнізації доброякісних пухлин. Фактори, які впливають на малігнізацію пухлин.
02.04.	Класифікація злоякісних пухлин (епітеліальних, сполучнотканинних).
02.05.	Ступені диференціації злоякісних пухлин. Зв'язок їх із клінічним перебігом.
02.06.	Пограничні пухлини.
02.07.	Вади розвитку та дисонтогенетичні пухлини (тератоми та інші).
02.08.	Місцеводеструючі пухлини (десмоїд та інші).
02.09.	Сучасні погляди про АПУД-систему. Пухлини АПУД - системи.
02.10.	Шляхи метастазування злоякісних пухлин
02.11.	Паранеопластичний синдром
03.	Морфологія пухлин
03.01.	Значення морфологічних методів дослідження в діагностиці пухлин і передпухлинних захворювань.
03.02.	Дисплазія і преінвазивний рак.
03.03.	Макроскопові форми росту, особливості локального і системного розповсюдження пухлин.
03.04.	Класифікація пухлин за міжнародною клінічною системою TNM.
03.05.	Гістологічна класифікація пухлин.
4	Основи теоретичної онкології
04.01.	Структура і функції нормальної клітини.
04.02.	Етіологія пухлин.

Коди курсу і розділу	Назва курсу і розділу
04.03.	Хімічний канцерогенез.
04.04.	Фізичні бластомогенні фактори.
04.05.	Ендокринний канцерогенез
04.06.	Вірусний канцерогенез.
04.07.	Канцерогенез на рівні клітини.
04.08.	Канцерогенез на рівні органу.
04.09.	Клінічні і морфологічні поняття передраку.
04.10.	Основи генетики і цитогенетики пухлин.
04.11.	Основи імунології пухлин.
5	Сучасні методи діагностики в клінічній онкології
05.01.	Клінічно-лабораторні методи обстеження хворих.
05.02.	Дослідження кісткового мозку.
05.03.	Рентгенодіагностика
05.04.	Томографія, мамографія, пневмоперитонеум, урографія.
05.05.	Ангіографія, лімфографія.
05.06.	Комп'ютерна томографія (КТ).
05.07.	Магніто-резонансна томографія (МРТ)
05.08.	Ультразвукова діагностика
05.09.	Радіонуклідні методи діагностики
05.10.	Ендоскопія органів шлунково-кишкового тракту
05.11.	Лапароскопія.
05.12.	Ендоскопія трахеї, бронхів
05.13.	Цитологічні дослідження в діагностиці новоутворів.
05.14.	Гістологічне дослідження пухлини.
05.15.	Імунологічні методи дослідження, ПХ маркери пухлин.
05.16.	Молекулярні дослідження, молекулярні драйвери канцерогенезу.
06.	Загальні принципи лікування злоякісних пухлин
06.01.	Особливості онкологічних операцій.
06.02.	Поняття абластики і антибластики.
06.03.	Показання і протипоказання хірургічного лікування онкологічних хворих.
06.04.	Операбельність і резектабельність.
06.05.	Поняття про радикальність операції
06.06.	Економні і органозбережні операції. Циторедуктивні операції.
06.07.	Комбіновані операції
06.08.	Паліативні і симптоматичні операції в онкологічних хворих.
06.09.	Передопераційна підготовка онкологічних хворих.

Коди курсу і розділу	Назва курсу і розділу
06.10.	Ступінь ризику при хірургічних втручаннях.
06.11.	Особливості післяопераційного ведення онкологічних хворих.
06.12.	Класифікація післяопераційних ускладнень за патогенетичними ознаками (септичні, ускладнення зі сторони легень та ін.)
06.13.	Віддалені результати хірургічного лікування злоякісних пухлин.
06.14.	Загальні принципи променевої терапії злоякісних пухлин.
06.15.	Променева терапія як самостійний метод радикального і паліативного впливу на пухлинний процес.
06.16.	Променева терапія як компонент комбінованого лікування.
06.17.	Загальні принципи медикаментозної терапії злоякісних пухлин.
06.18.	Медикаментозна терапія як самостійний метод лікування онкологічних хворих. Ускладнення*
06.19.	Медикаментозна терапія як компонент комбінованого методу
06.20.	Гормонотерапія злоякісних пухлин
06.21.	Основи імунотерапії злоякісних пухлин.
06.22.	Симптоматичне лікування онкологічних хворих.
06.23.	Комбіноване і комплексне лікування.
07.	Пухлини голови та шиї
07.01.	Клініка і діагностика раку губи.
07.02.	Злоякісні пухлини язика і слизової порожнини рота.
07.03.	Пухлини слинних залоз.
07.04.	Пухлини верхньої щелепи.
07.05.	Злоякісні пухлини нижньої щелепи.
07.06.	Пухлини носоглотки.
07.07.	Пухлини гортані.
07.08.	Злоякісні пухлини щитоподібної залози.
07.09.	Неврогенні пухлини шиї.
07.10.	Мезенхімальні пухлини шиї.
07.11.	Дисембріональні пухлини шиї.
07.12.	Метастази злоякісних пухлин при невиявленому первинному вогнищі.
08.	Пухлини органів грудної порожнини
08.01.	Пухлини середостіння.
08.02.	Клінічна картина і діагностика раку стравоходу.
08.03.	Загальні принципи лікування раку стравоходу.
08.04.	Клініка і діагностика центрального раку легень.
08.05.	Клінічна картина периферичного раку легень.
08.06.	Роль рентгенологічних досліджень в ранній діагностиці раку легень.

Коди курсу і розділу	Назва курсу і розділу
08.07.	Роль бронхоскопії в діагностиці раку легень.
08.08.	Загальні принципи лікування раку легень.
08.09.	Клінічна картина та діагностика пухлин плеври.
08.10.	Лікування пухлин плеври.
09.	Пухлини органів черевної порожнини
09.01.	Клініка і діагностика раку шлунку.
09.02.	Ранній рак шлунка.
09.03.	Лікування раку шлунка.
09.04.	Рак підшлункової залози, клініка, діагностика.
09.05.	Рак великого дуоденального сосочка.
09.06.	Рак позапечінкових жовчних проток.
09.07.	Рак жовчного міхура.
09.08.	Первинний і метастатичний рак печінки.
09.09.	Пухлини тонкої кишки.
09.10.	Методи діагностики раку ободової кишки.
09.11.	Методи лікування раку ободової кишки.
09.12.	Клінічна картина і діагностика раку прямої кишки.
09.13.	Лікування раку прямої кишки.
10.	Заочеревинні позаорганні пухлини
10.01.	Доброякісні заочеревинні позаорганні пухлини
10.02.	Злоякісні заочеревинні неорганні пухлини.
10.03.	Клініка і діагностика заочеревинних пухлин.
10.04.	Методи лікування злоякісних заочеревинних пухлин.
11.	Пухлини жіночих статевих органів
11.01.	Рак шийки матки, фактори ризику.
11.02.	Діагностика раку шийки матки.
11.03.	Лікування раку шийки матки.
11.04.	Рак тіла матки, фактори ризику.
11.05.	Клініка раку ендометрія.
11.06.	Лікування раку тіла матки.
11.07.	Пухлиноподібні утворення і доброякісні пухлини яєчників.
11.08.	Злоякісні пухлини яєчників.
12.	Пухлини сечостатевої системи
12.01.	Клініка, діагностика та лікування пухлин нирки.
12.02.	Клініка, діагностика та лікування раку сечового міхура.
12.03.	Клінічні прояви та лікування раку передміхурової залози.

Коди курсу і розділу	Назва курсу і розділу
12.04.	Клініка, діагностика та лікування пухлин яєчка.
13.	Пухлини шкіри
13.01.	Клініка, діагностика та лікування раку шкіри.
13.02.	Клініка та сучасна діагностика меланому шкіри.
13.03.	Сучасне лікування меланому шкіри.
14.	Пухлини кісток та м'яких тканин
14.01.	Клініка, сучасна діагностика та лікування пухлин кісток.
14.02.	Клініка, сучасна діагностика та лікування пухлин м'яких тканин.
15.	Пухлини системи кровотворення
15.01.	Клініка, діагностика та лікування лейкозів.
15.02.	Клініка, діагностика та сучасне лікування мієломної хвороби.
15.03.	Клініка, діагностика та лікування лімфогранульоматозу (лімфоми Годжкіна)
15.04.	Клініка, діагностика та сучасне лікування негоджкінських лімфом
16.	Пухлини у дітей
16.01.	Клініка, діагностика та лікування пухлин нирок.
16.02.	Клініка, діагностика та лікування неврогенних пухлин.
16.03.	Тератоїдні пухлини
16.04.	Гемобластози.
16.05.	Пухлини кісток у дітей.
17.	Пухлини молочної залози
17.01.	Клініка, діагностика та лікування передпухлинних захворювань і доброякісних пухлини молочної залози.
17.02.	Сучасна діагностика раку молочної залози.
17.03.	Хірургічне лікування раку молочної залози.
17.04.	Цитостатичне лікування раку молочної залози.
17.05.	Променеве лікування раку молочної залози.
17.06.	Гормонотерапія раку молочної залози.
17.07.	Рак грудної залози у чоловіків.
18.	Ускладнення медикаментозного та променевого лікування, профілактика, лікування
18.01.	Гематологічні ускладнення. Нейтропенії. Анемії. Коагулопатії.
18.02.	Кардіоваскулярні порушення. Респіраторна дисфункція.
18.03.	Порушення ф-ї ШКТ. Еметогенність. Урогенітальні порушення
18.04.	Гострі та відтерміновані променеві ускладнення.
19.	Невідкладні стани в онкології
19.01.	Особливості загально-хірургічних ускладнень в онкології (перитоніт, кровотеча, кишкова непрохідність)
19.02.	Синдром верхньої порожнистої вени

Коди курсу і розділу	Назва курсу і розділу
19.03.	Патологічні переломи. Злоякісна гіперкальціємія
19.04.	Синдром компресії спинного мозку
19.05	Синдром гострого лізису пухлини
20.	Проблеми паліативної допомоги
20.1	Оцінка важкості стану, критерії (шкала Карновського, ECOG)
20.2	Раціональна аналгезія. Оцінка інтенсивності больового синдрому. Застосування опіатів. Шкала ВООЗ. Комбінація анальгетиків.
20.3	Термінальні стани. Деонтологічні аспекти.
	Патологоанатомічні і клінічні конференції
21	Додаткові програми

ДОДАТКОВІ ПРОГРАМИ

Коди курсу і розділу	Назва курсу і розділу
21.1.	Військово-медична підготовка
21.2.	Організація невідкладної допомоги за надзвичайних станів
21.3.	Інфекційні хвороби. Вірусні гепатити
21.4.	Радіаційна медицина
21.5.	Особливо небезпечні інфекції
21.6.	Клінічна імунологія. Проблеми ВІЛ/СНІДу
21.7.	Туберкульоз
21.8.	Трансплантологія
21.9.	Медична інформатика
21.10.	Медичне право. Експертиза працездатності в онкології

В.о. завідувача кафедри, доцент Святослав ЖЕРО

Основні практичні навички лікаря за спеціальністю «онкологія»

Маніпуляції	Ступінь оволодіння
Робота у вільному доступі з дашбордом НСЗУ.	+++
Робота із нормативними документами, оцінка їх чинності.	+++
Внесення даних про надані послуги до ЕСОЗ.	+++
Ведення первинної облікової документації в паперовому електронному вигляді згідно актуальних правових вимог.	+
Створення медичного висновку про тимчасову непрацездатність	++
Виписування електронного рецепту за програмою «Доступні ліки	++
Збір анамнезу	++
Одержати інформацію про захворювання, виявити загальні та специфічні ознаки ураження	+
Інтерпретувати дані спеціальних методів дослідження (лабораторних, рентгенологічних, ендоскопічних)	++
Виконати аспіраційну біопсію (ТГАБ) поверхнево розташованих пухлин (молочна залоза, лімфатичні вузли, м'які тканини).	++
Визначити показання до госпіталізації; організувати її в залежності від стану хворого;	+++
Обґрунтувати схему, план і тактику лікування хворих, показання до спеціального протипухлинного лікування, оформити медичну документацію, передбачену законодавством про охорону здоров'я	+++
Проводити диспансеризацію населення	++
Проводити серед населення санітарно-освітню роботу	++
Проводити диф. діагностику пухлин основних локалізацій, обґрунтувати попередній діагноз	++
провести аспіраційну біопсію (тонкоігольову пункцію) пухлинних утворів	++
виконати інцизійну біопсію поверхнево розташованих пухлин, провести евакуацію асцитичної та плевральної рідини;	+
виконати трахеотомію;	+
зробити промивання шлунку;	+++
провести катетеризацію сечового міхура;	+++
провести пальцеве дослідження прямої кишки	+++
виконати ректороманоскопію	++
провести тимчасову зупинку кровотеч і з поверхнево розташованих пухлин:	++
перев'язати і тампонувати рану;	++
перев'язки хворих з трахеостомами:	++
перев'язки хворих з гастроентеростомами	++
перев'язки хворих з колостомами	++
перев'язки хворих з поверхнево розташованими деструктивними пухлинами:	++
виконати лікувальні новокаїнові блокади.	++

В.о. завідувача кафедри, доцента Святослав ЖЕРО

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Атлас онкологических операций Под ред. В.И. Чиссова, А.Х. Трахтенберга, А.И. Пачеса. ГЭОТАР-Медиа, 2008 – 624 с. https://www.studmed.ru/chissov-vitrahtenberg-ah-pachesai-red-atlas-onkologicheskikh-operaciy_e41164afda7.html
2. Бережная Н. М., Чехун В. Ф. Иммунология злокачественного роста. Київ: Наукова думка. 2005. – 792 с.
3. Білінський Б.Т. Медичні помилки в онкології. Львів: Афіша, 2013. – 324 с. <https://www.twirpx.com/file/1832133/>
4. Бондар Г. В., Попович О. Ю., Думанський Ю. В., Яковець Ю. І. та ін. Лекції з клінічної онкології. Том 1; Том 2. – Донецьк, 2006-7. – 442 с.
5. Бондар Г. В., Сєдаков І. Є., Шлопов В. Г. Первинно-неоперабельний рак молочної залози. Донецьк: «Каштан», 2005 – 348 с.
6. Бохман Я. В. Лекции по онкогинекологии. М.: Изд-тво: Мед. Инф. Агентство, 2007. – 304 с.
7. Винокуров В. П. Рак яичников: закономерности метастазирования и выбор адекватного лечения больных. СПб.: Изд-во: ФОЛИАНТ. – 2004. – 336 с.
8. Володько Н. А. Метастазування злжякісних пухлин: роль факторів пухлинного мікрооточення. Львів: Медицина світу. – 2002. – 200 с.
9. Галайчук І. Й. Клінічна онкологія. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2003 – 274 с.
10. Ганцев Ш. Х., Хустнудинов Ш. М. Патология и морфологическая характеристика опухолевого роста: учебное пособие. – Москва: ООО «Медицинское информационное агентство», 2003. – 208 с.
11. Гранов Д. А. Рентгенэндоваскулярные вмешательства в лечении злокачественных опухолей печени. СПб.: ООО «Издательство ФОЛИАНТ», 2002. – 288 с.
12. Гур'єв С. О., Шищук В. Д., Шкатула Ю. В. Медицина надзвичайних ситуацій. Екстрена медична допомога http://elkniga.info/book_48.html
13. Давыдов М. И., Нормантович В. А. Новые подходы в комбинированном лечении рака. М.: Медицина, 2003. – 219 с.
14. Давыдов М. И., Стилиди М. С. Рак пищевода. Москва, «РОИЦ», Практическая медицина. 2007 – 392 с.
15. Детская онкология: Руководство для врачей – Белогурова М. Б. – 2002. – 351 с.
16. Дурнов Л. А. Клинические лекции по детской онкологии. – М.: «МИА», 2004 – 271 с.
17. Євтушенко О. І. Онкологічна проктологія. – Кив: Вістка. 2012 – 387 с.
18. Збірник тестових завдань з онкології (навчальний посібник) / за ред. Т. Г. Фецича та Ю.Ю. Олійника. Львів, 2013. – 215 с.
19. Зелинский А. А. и др. Опухолевые маркеры в диагностике заболеваний органов репродуктивной системы. Одесса: Черноморье, 1998. – 113 с.
20. Клиническая онкогинекология / под ред. В. П. Козаченко. – М. : Медицина, 2005. – 376 с.: ил.
21. Клиническая онкогинекология / Филипп Дж. Дисая, Уильям Т. Крисман. – М. : Практическая медицина, 2011. – 988 с.
22. Клиническая онкоурология / Под ред. Б. П. Матвеева. М.: Вердана, 2003. – 406 с.
23. Краевский Н. А., Смольяникова А. В., Соркисова Д. С. Патологоанатомическая диагностика опухолей человека: Руководство для врачей // В 2-х томах. 4-е изд. Пере раб. и доп.. М.: Медицина. – 1993. –Т1. – 560 с., Т 2. – 688 с.
24. Лазар Д. А., Мечев Д. С., Разуменко В. Д., Чеботарьова Т. ІФ. Променева терапія пухлин головного мозку. К.: Медицина, 2010. – 190 с.
25. Методичні рекомендації: Діагностика, лікування, спостереження та реабілітація хворих на рак щитоподібної залози / Упорядники: Ю. М. Стернюк, Б. Т. Білінський, О. О. Галай та ін. Львів-Відень, 2005. – 47 с.

26. Миллер.А. Б..Программы скрининга на рак шейки матки: Организационные рекомендации. ВОЗ. М: Медицина. – 1994. – 67 с.
27. Минимальные клинические рекомендации Европейского общества медицинской онкологии (ESMO). / Ред. русск. перевода С. А. Тюлядин, Н. И. Переводчикова, Д. А. Носов; Москва: Издат. группа РОНЦ им. Н. Н. Блохина РАМН. – 2010. – 112 с.
28. Молочная железа: рак и предраковые заболевания / под ред. В. И Тарутинова. Киев.- 2006.– 416 с.
29. Нейштадт Э. Л., Маркочев А. Б. Опухоли и опухолевидные заболевания костей. СПб.: ООО «Издательство ФОЛИАНТ», 2007. – 334 с.
30. Общее руководство по радиологии // Под ред.Н.Pettersson. Серия по медицинской визуализации. Институт NICER. –1995. – т1. –С.1-668. –т.2. –С.669-1330.
31. Онкогінекологія: Класифікація TNM. Клінічні рекомендації. Режими медикаментозної терапії / Упорядники: Я. В. Шпарик, О. О. Олексяк, М. І. Ломницька. Львів: Галицька видавнича спілка. – 2005. – 80 с.
32. Онкологія (За ред. І. Б. Щепотіна, В. Л. Ганула, І. О. Клименко. К.: Книга плюс, 2006. – 496 с.
33. Онкологія. Вибрані лекції для студентів і лікарів / За ред. В. Ф. Чехуна. – К.: Здоров'я України, 2010. – 768 с.
34. Онкологія: Вибрані лекції з клінічної онкології / За ред. Г. В. Бондаря, В. С. Антипової. Луганськ, ВАТ „Луганська обласна друкарня”. 2009. – 589 с.
35. Онкологія: Підручник – 3-те видання, перероб. і доп. / Б. Т. Білінський, Н. А.Володько, А. І. Гнатишак, О. О. Галай та ін.; За ред. Б. Т. Білінського – К.: Здоров'я, 2004, 2007 –528 с. <http://booksshare.net/index.php?id1=4&category=med&author=bilinskiy-bt&book=2004>
36. Онкологія: підручник / А. І. Шевченко та ін. ; за ред. проф. А. І. Шевченка. - Вінниця : Нова Книга, 2020. - 485 с.
37. Онкологія: підручник / Ю. В. Думанський, А. І. Шевченко, І. Й. Галайчук, ...та ін. ; за ред. Г. В. Бондаря, А. І. Шевченка, І. Й. Галайчука. — 2-е вид., переробл. та допов. — К. : ВСВ «Медицина», 2019. — 520 с. <http://kingmed.info/media/book/5/4093.pdf>
38. Пачес А. И. Опухоли головы и шеи. М.: Медицина. 1989 – 616 с.
39. Переводчикова Н. И. Руководство по химиотерапии опухолевых заболеваний. Москва: Практическая медицина, 2005 – 704 с.
40. Петри А., Сэбин К. Наглядная статистика в медицине. / Серия: Экзамен на отлично. Перевод с англ. М.:Издательский дом ГЭОТАР-Мед. – 2003. –143 с.
41. Підручник для іноземних студентів до вивчення курсу «Військово- медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій» [Електронний текст] / П. М. Полушкін, С. А. Безбородько –Д.: ДНУ, 2018. – 216.с. <http://repository.dnu.dp.ua:1100/upload/b4a68802b3b57a316fa962429cde7aa9VIJ> S'KOVO-MEDICHNA-PIDGOTOVKA-TA.pdf
42. Поляков З. Е., Алексеевский Ю. Г., Даобуль С. А. Болезнь Ходжкина (лимфогрануломатоз) у детей. М.: МИР. – 1993. – 328 с.
43. Практическая онкология: Избранные лекции // Под ред. С. А. Тюлядина и В. М. Моисеенко. СПб.: Центр-ТОММ, 2004. – 784 с.
44. Радіологія (Променева діагностика та променева терапія.) / За заг. ред. М. М. Ткаченка. К.: Книга плюс. 2011. –719 с.
45. Рак в Україні.: захворюваність, смертність, показники діяльності. онкологічної служби / Бюлетень національного канцер-реєстру України. (дивитися щорічні №№ 21-24 бюлетенів), 2019-2022 рр.
46. Русакевич П. С. Заболевания шейки матки: симптоматика, диагностика, лечение. Справочное пособие. Мн.: Выш. Шк., 2000. – 368 с.

47. Савран В. Р., Кенс А. А., Мриглоцькимий М. М., Савран В. В. Рак молочної залози: навчальний посібник. Львів, 2012. –236 с.
48. Синицын В. Е., Мершина У. Ф., Морозов С. П. Медицина в Интернете / 2-е изд., перераб. и доп. Москва: Издат. дом ВИДАР, 2004. – 156 с.
49. Урманчеева А. Ф. Практическая онкогинекология: избранные лекции / А. Ф. Урманчеева, С. А. Тюляндина, В. М. Моисеенко. – СПб. : ТОММ, 2008. – 400 с.
50. Фільченков А. А., Стойка Р. С. Апоптоз і рак: від теорії до практики Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 524 с.
51. Химиотерапия злокачественных новообразований / Под ред. Э. Чу, В. Де Вита: пер с англ. М. : Практика, 2008. –447 с.
52. Шалімов С. А., Євтушенко О. И., М'ясоєдов Д. В. Сучасна діагностика і лікування злоякісних пухлин ободової кишки. Навчальний посібник. Київ: «Четверта хвиля», 2004. – 248 с.
53. Шалімов С. А., Євтушенко О. И., М'ясоєдов Д. В., Приймак В. В. Комбіноване лікування хворих на рак ободової кишки. Київ: «Четверта хвиля», 2006 – 168 с.
54. Шалімов С. А., Осинский Д. С., Черный В. А. и др. Рак поджелудочной железы. Современное состояние проблемы. Киев: «Основа», 2007 – 320 с.
55. Энциклопедия клинической онкологии. Руководство для практикующих врачей / М. И. Давыдов, Г. Л. Вышковский и др. - М.:РЛС, 2005, 2004. – 1536 с. <http://>
56. Гур'єв С. О. Медицина надзвичайних ситуацій. Екстрена медична допомога : навч. посіб. / С. О. Гур'єв, В. Д. Шищук, Ю. В. Шкатула. – Суми: СумДУ, 2010. – 321 с http://elkniga.info/book_48.html
57. Підручник для іноземних студентів до вивчення курсу «Військово- медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій» [Електронний текст]/П. М. Полушкін, С. А. Безбородько. Д, ДНУ, 2018.- 216 с. http://repository.dnu.dp.ua:1100/upload/b4a68802b3b57a316fa962429cde7aa9VIJ_S'KOVO-MEDICHNA-PIDGOTOVKA-TA.pdf
58. Pares C., Brady L. Principles and practice of radiation oncology. – New York, 2008. – 1876 p.
59. Devita, Hellman, and Rosenberg's cancer : principles & practice of oncology / editors, Vincent T. DeVita, Jr., Theodore S. Lawrence, Steven A. Rosenberg ; with 404 contributing authors.—10th edition. .: V. T. De Vita, Jr., S. Hellman, S. A. Rosenberg, 2014. – 2280 p. [http://dl.mehrsys.ir/pdf-books/DeVita,%20Hellman,%20and%20Rosenberg_s%20Cancer%20Principles%20&%20Practice%20of%20Oncology%2010th%20Edition\(www.myuptodate.com\).pdf](http://dl.mehrsys.ir/pdf-books/DeVita,%20Hellman,%20and%20Rosenberg_s%20Cancer%20Principles%20&%20Practice%20of%20Oncology%2010th%20Edition(www.myuptodate.com).pdf)
60. Cancer Management: A Multidisciplinary Approach. Medical, Surgical, Radiation Oncology / 14th ed., Ed.: R. Pazdur, L. D. Wagman, K. A. Camphausen, W. J. Oskins. UMB Medica. 2014. – 1084 p.
61. Textbook of Breast Cancer: A clinical guide to the therapy / Third ed., Ed.: G. Bonadonna, G. N. Hortobagi, P. Vagalussa. Taylor&Francis, 2006. – 414 p.
62. Bast R. C.. Jr, Kufe D. W., Pollock R. E., et al., editors. Holland-Frei Cancer Medicine. 5th edition. Hamilton (ON): BC Decker; 2000. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK20777/>
63. Holland-Frei Cancer Medicine: Editors, Robert C. Bast, Jr, Carlo M. Croce, William Hait, Waun Ki Hong, Donald W. Kufe, Martine Piccart-Gebhart, Raphael E. Pollock, Ralph R. Weichselbaum, Hongyang Wang, James F. Holland. 9th edition. John Wiley & Sons, Inc, 2016., 1971 p.

В.о. завідувача кафедри, доцент..... Святослав ЖЕРО